

ENTRA= LISTA

**KELYHEK,
SZENTSÉGTARTÓK,
álló, függőkeresztek,
gyertyatartók stb.**

legszebb kivitelben
k é s z ü l n e k

**MÉSZÁROS
LAJOS**

**M Ű Ö T V Ő S-
M E S T E R N É L**

**BUDAPEST,
VIII., MÁRIA-UTCA 15.**

Javítást, aranyozást, ezüstözést felelősség-
gel vállalok. — Terveket készséggel küldök.

UJDONSÁG!

HAJÓS ELEMÉR:

Széthulló családok, kallódó gyermekek.

Kitűnő pedagógiai munka P 30.— alapár

DR. KOSZTERSZITZ JÓZSEF:

Lépcsőima. Levelek egy teológushoz a földön

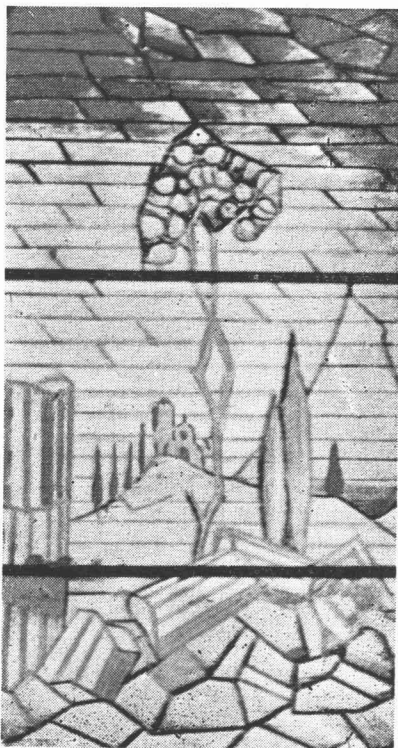
vándorló papról P 36.— alapár

**Különféle imakönyvek, levélpapírok,
irodai papírok, keresztek, szobrok,
kegytárgylélők nagy választékban
beszerezhetőek.**

KORDA Ipari és Kereskedelmi R. T.-nál

Budapest, VIII., Mikszáth Kálmán-tér 4.

CENTRALISTA

Spe gaudentes: in tribulatione patientes: orationi instantes . . .

A. D. 1945.

1946 JÚNIUS HÓ

CENTRALISTA

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

A Budapesti Növendékpapság Magyar Egyházirodalmi Iskolája.

Kézirat gyanánt.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV., Prohászka Ottokár-utca 7.

Telefon: 180—781.

Jelen számunk ára: 5 pengő

(szorozva a mindenkori könyvszorzóval).

Bár jelenlegi igen súlyos anyagi helyzetünkben nagy szükségünk van a Centralistáért járó összegre, szeretettel kérjük Testvéreinket, akiknél ez nehézséget okozna, ne küldje a lapot vissza. Fogadja azt az ujjáéledő Centralista szeretete gyanánt.

A címváltozást tisztelettel kérjük bejelenteni.

TARTALOM

Mindszenty József bíboros, Magyarország hercegprimásának levele a Centralistákhoz	3
Magyarországi Himnusz Szent Lászlóhoz	4
Centralisták élete 1944—45-ben	5
Jó munkát!	7
Az Ő szelleme közöttünk él	8
A Magyar Iskola élete	10
Örökmécs	12
Könyvek között . . . az egyetemről	13
Görög élet	15
Részlet Nazianzi Szent Gergely: „Περὶ τὸν ἑαυτοῦ βίον” c. művének készülő fordításából	16
Itthonról	17
Papnövendékek tisztikara	20
A Központi Papnevelő Intézet növendékei 1945—1946. tanévben	20
Változások címben és munkakörben	21

Az esztergomi főegyházmegyei hatóság 3268—1937. sz. engedélyével.
Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest, VIII., Csepreghy-utca 2.

Üzenet

Mindszenty József bíboros, Magyarország heregprimásának levele a Centralistákhoz

Mt in omnibus formetur Christus, ezt hirdeti az Apostol. (Gal. 4, 19.) Elgondolhatjátok, mennyire fontos és elengedhetetlen épp azokban ez a Krisztus-kialakítás, akiket földjükről és rokonságukból arra hívott, hogy hamarosan ezek és ezek lelkében alakítsák Jézus Krisztus fölséges képét. Dupanloup szerint a művészetek orma a lelkek vezetése. Amint a képzőművész a lelkében élő képet építi, festi és vési, ti is, mint Krisztus léleképítői, ecsetelői és szobrászai a lelkekben, mint megannyi örökélő Veronika-kendőn kialakult, életetekbe kitörölhetetlenül beépített, berajzolt és kifaragott Krisztus-jellemet vizitek át a halhatatlan lelkek ezreibe.

Ha a lelkek ezt várják tőletek, ne várják hiába!

Ebben segít benneteket mindaz, amit a Codex követel és sürget a papban: a feddhetetlen élet, képzettség, imaélet, elmélkedés, szentségek vétele, a hívő sereg szeretete stb.

A nagymúltú Központi Szeminárium tradíciója is sürget benneteket minderre. Intézetetekben papi nemzedékek lába kikoptatta, elvásította a lépcsőket. Mennyi nemes kispapi lendület járta őket és izzította a házat, onnét a külső világot csak 1825—1848 közt, majd az egyházpolitikai harcok idején! Prohászka Ottokár mit emelt a ti világotokon, amikor felajzotta az elődök lelkét és abból kaptatok ti is el nem felejthető, de el sem is tékozolható örökséget!

Fontos volt az elődök életében az irodalom, irodalom-pártolás, majd a közélet és szociális kérdés.

Most van a központi harmadik nagy korszaka. Az idők kegyetlenek, belerengett a házatok is. Rengjen a lelkek: itt az idő, hogy minden hősies mérvben és a mult hagyományai alapján történjék élet és tudás terén. Így majd, ha megjelenetek az Ő szent helyén, nem zavarodik meg lelkek (Jn. 14, 1.), hanem meglátjátok erejét és dicsőségét (Zsolt. 62, 3.), mert nálatok marad és veletek lesz az igazság lelke (Jn. 14, 17.), a népetek igaz, hamisítatlan érdekeivel leendő tökéletes összeolvadásra.

Magyarországi Himnusz Szent Lászlóhoz

(Zágrábi breviárium. 1408.)

*A*ve, égi király híve,
Királyoknak gyöngyös éke,
László, mennynek sorsosa:
Ég királyát ki követted,
Országunkat, védelmezzed,
Légy hazánknak bajnoka.

*M*agyaroknak menedéke,
Angyaloknak társvezére,
Égi kegynek edénye,
Üdvözlégy, ó, kiváltságos,
Jeles edény, igazságos
Ítéletnek edénye.

*V*igadozzál magyar nemzet
Csöngetyűkkel, énekeljed
Új királynak új dalod.
Boldog Várad, áve: hired
Növekedjék, dicsőséged
Visszhangozzák századok.

*K*risztus, földről himnusz szárnyal
Hozzád, aki keresztfáddal
Magadhoz vonsz népeket.
Mennybemenők szent lépcsője,
Hitvallóknak díszítője,
Áldás, dicséret Neked.

Ford.: Csanád Béla II. é. t.

CENTRALISTÁK ÉLETE

1944/45-ben

Alig egy éve ugyan, hogy az 1944/45-ös szemináriumi munkaévet befejeztük, a róla való beszámolás mégsem könnyű feladat. A történelem színes mozgóképszínházában — melynek nemcsak nézőközönsége, de egyszeres-mind szereplői is voltunk — a benyomások állandóan változatos és szeszélyesen végtelen zuhatagába kerültünk az elmúlt év folyamán. Azonkívül a történelmet akkor az emberfeletti munka verejtékcseppjeivel és az életáldozat vérével, nem töltőtollból finoman folyó tintával írták. Ezért a mi beszámolóink sem törekedhet teljességre: a hatalmas és megrázó kompozíciónak egy-két vonását vázolja fel csupán . . .

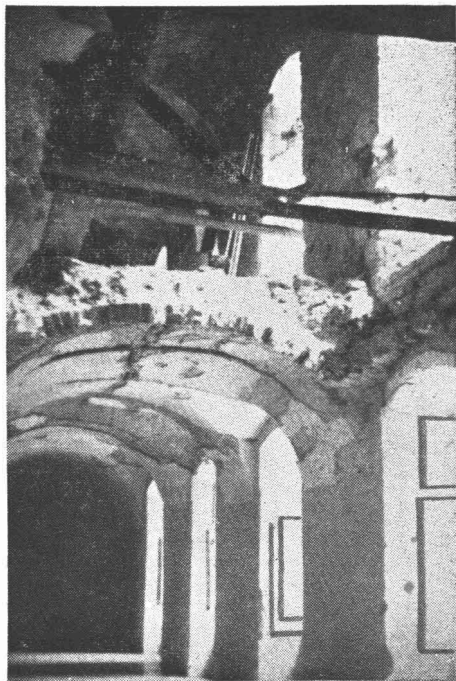
. . . a szemináriumi behívót elkésve kapom meg október elején. Talán azért, mert a kis Fehérvár melletti falu, ahol kibombázottságomban otthonra találtam, kívül esik a vasúti forgalmon. A hírek szerint ekkor már Budapest közelében dúl a harc. 15-én a rádió közli a harcok beszüntetésére kiadott kormányzói hadparancsot. A tőlünk 6 km-re levő vasútállomást naponta támadják ellenséges repülőgépek. Nem tudom, mit tegyek: menjek? — maradjak? Végül is két társam távirata dönti el határozatlanságomat. Közlik, hogy a kurzus majdnem teljes létszámmal együtt van és az egyetemen is folynak az előadások. Ha ők együtt vannak, akkor nekem is köztük a helyem!

A Centráléban furcsa kép fogad: az arcok legnagyobb része ismeretlen. Viselőik sem mind klerikusok. A régenre oly pontosan betartott házirend most még főbb pontjaiban sem dicsekedhet általános elismertséggel. Mindenki jön-megy. Egyik előljárónk így jellemezte a helyzetet: a házunk most karaván-szeráj. Nem érzem otthon magam. Komoly tanulásról persze szó sincs. Beérjük az előadások hallgatásával. A fennmaradó időben a várost vesszük nyakunkba, hogy a várható hadieseményekre élelmiszerral lássuk el magunkat. Fáradozásunkat azonban nem sok siker koronázza. Az üzletekben már nem szívesen árusítanak. Mídon légvédelmi riadók által többszörösen megszakított sétáinkról hazatérünk, a térkép fölé hajolva követjük a frontról szóló híreket és nagyokat hallgatva gondolunk az otthoniakra.

Gyakoriak a rektori konferenciák. Az ellentmondó hírek, irányított propaganda mellett jól esett hallgatni a nagy ismeretséggel rendelkező, hasonló eseményeket már egyszer átélt, bölcs és higgadt Atya tájékoztatásait, döntéseit. Ezeket a konferenciákat határozzuk el, hogy a házat csak karhatalmi erőszak esetén hagyjuk el és hogy a nyilas katonai behívók ellen haladékat kérünk. Ezeket a konferenciákon veszünk tudomást arról is, hogy hercegprímási engedéllyel még decemberben megkezdjük a második félét.

Az első félév december 2-án zárult. A kolloquiumokra való komoly készüllet szinte jól esett: kilóditott abból a bágyadt tétovázásból és örökösen csak új híreket váró semmittevésből, amibe a bizonytalanság kényszerítette az embert. Bár a nyugtalanító események nem szolgáltattak előnyös keretet, mégis megtartottuk a szokásos évi lelkigyakorlatokat is, hogy éppen ezekben a nagy napokban ne feledkezzünk meg az emberi élet végső céljáról. December 10-én még a szenteléseket is megtartotta dr. Angelo Rotta pápai nuncius úr őexcellenciája. Tizenötön vettük kézbe e nap először kötelezően a breviáriumot, hogy az egyre közeledő harci zajban imánkkal hódoljunk és könyörödjünk hazánkért az Irgalom Trónja előtt.

A közben beköszöntő téli időjárás nem okoz gondot: a kazánházban magunk látjuk el Vulcanus nemes tisztét, általános megelégedésre. De a cellák kellemes hőmérséklete nem tart soká: villanyhiány miatt még január elején leálltak a forróvizet emeletre felnyomó dinamóink. A front közeledik. Az éjtszaka sötétjét állandó villogások, fényszórók és tüzérségi lövedékek robbanása világítja be. Az utcákon

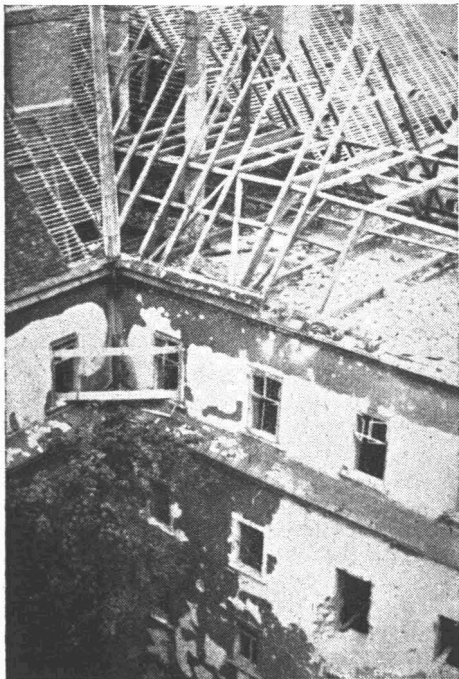
Folyosórészlet . . .

óriási a forgalom: katonai járművek hosszú sora vonul át a karácsonyfadíszekhez hasonló robbanóanyaggal teletgatott hidakon. Az ágyúzás egészen közletről hallatszik már.

Künn a városban egyre inkább a fásultság vesz erőt az embereken. Csak a szemináriumban út tanyát a boldogság: egy este egészen váratlanul 13 alszerpap kap engedélyt, hogy pár napon belül pappá szenteltethesse magát. Én is köztük vagyok! Még aznap megírom szüleimnek az örömhírt, de édesanyám csak másfél hónap múlva tudhatja meg, hogy a jóságos Isten kegyelméből pap már a fia. Ki tudna kifejezést adni boldogságunknak, mikor karácsony vigíliáján fejünkön éreztük a szentelő püspök kezét és hallhattuk az isteni szót: „Vegyétek a Szentlelket!” és amikor este a karácsonya alatt önmagunk lelkében találhattuk meg az Isten-gyermek boldogító ajándékait! Első miséinket általában az Egyetemi-templom mellékoltárainál vagy a szacellumban mondtuk. Manuduktór miatt sem jöttünk zavarba: egymásnak segédkeztünk.

Közben az orosz gyűrű Budapest körül bezárul. Karácsony napján leállnak a villamosok. December 27-én megkezdjük ugyan a második félét, de hamarosan megszakadnak az előadások: tűzérsegi tűz alatt állunk! Január 2-ától kezdve állandóan bombázásoknak vagyunk kitéve a házunk körül elhelyezett aknavetők miatt. Celláinkból kénytelenek vagyunk a pincébe húzódní. Csak estefelé jövünk fel, hogy romokat takarítsunk, mert házunkat egyre több találat éri. Villanszerelőink minden leleményessége ellenére az áramszolgáltatás is megszűnik. A vízcsapok is csak csöppenként adják a vizet. Ezért halálraszánt önkéntes jelentkezők hordják a főzéshez szükséges mennyiséget aknatűzben. Mert a főzés a kedvesnővérek hősiességéből egy pillanatra sem szakad meg: ha másképp nem, hát még éjszaka elkezdik a konyhán a munkát, hogy mire a bombázás kezdődik, a javával készen legyenek.

Január 1-i hatállyal légo lelkészek lettünk. Ez az első dispositióm. Mi újmisések jurisdíctíot is kapunk. Gyónóinkat az Egyetemi-templom árkádjai alatt sétálva, óvóhelyek nyirkos pincéiben padon üldögélve vagy a segélyhely szalmazsák-ágyai mellett féltérde ereszkedve gyóntatjuk. Január 6-án mondom el először civil ház óvóhelyén a szentmisét. Felszerelésem: karing, stóla, korporale, palla és egy üvegpophár. Az oltár egyszerű asztalka, amit szerető kezek igyekeztek a földre szálló Krisztus trónjává díszíteni. Evangélium után először csendül meg ajkamon az Isten ígéje. Bizonytalan, félénk, sokat szenvedő testvérek hallgatják nagy szomjú-sággal. És azóta minden vasárnap három szentmisét mondunk, hogy a Krisztus áldozatából merítsenek erőt aggódo híveink. A Cukor-utcai segélyhelyen éjjel-nappali inspekciót tartunk. A betegek nagyon hálások érte. Még a protestánsok is. Egy darabig itt ápolják bombasérüléssel gondnok urunkat és egyik társunkat is. Temetni is sokszor hívnak minket. Először persze csak a Károlykertetbe és szemináriumunk udvarán temethetjük el a környék halottait. Az állandó bombázásban és aknatűzben néha csak bombatölcsérbe helyezik a holttesteket: sírásásra nincs idő. A gyakori életveszélyben eltöltött nap után bizony jól esik meghúzódní a fáspscében felállított oltárok közelében és a tabernákulum előtt rőt gyertyafénynél elmondani a breviáriumot. Anyakönyveket is vezetünk nemcsak halottakról, de megkereszteltokról is. Az újonnan keresztelték közül templomunk karnagyának kífia a szemináriumban született.

A szemináriumot többször le akarják foglalni katonai célokra, de gondnok urunk mindig megmenti a házat a kiürítés veszélyétől. Egyik vasárnap déltájban a lángokban álló egyetem vestibulumából cipeljük serényen az ott felhalmozott nagymennyiségű lőszert állandó légitámadások közben a pincébe. A front már a Kálvintéren van! Január 18-ára virradó éjjel háromnegyed egykor pincénket már orosz előörs kutatja át. Kegyetlen aknatűz után kissé enyhül a helyzet: most már csak a németek aknáznak. Ezeknek lesz áldozata az

Egyetemi-templom egyik tornya, mert a mi templomunkban harangoztak először közvetlenül a megszállás után. Még február 12-e táján is bevág egy német akna a könyvtárunkba. Ennek ellenére elég korán hozzáfogunk a kevésbé megrongált szobák helyrehozatalához: a hosszú pinceélet után jól esik ismét tiszta levegőjű szobában aludni.

Amint kissé megindul az élet, azonnal ácsokat és kőműveseket fogadunk, mi pedig a cserepes mester útmutatása mellett hozzálátunk a templom cserepezéséhez. Könyvtárunk kupolájára is sikerül palát szereznünk. A város legkülönbébb helyeiről mi magunk hordjuk össze az újjáépítéshez szükséges anyagokat. Feri bácsi és Mari néni a templom belsejét hozzák rendbe serény munkával. Március 19-én, a Centrále Szent Józsefnek tett fogadalmi ünnepén már asszisztenciás nagymisét mondhatunk.

Közben megindulnak az előadások is. Igaz, szerény keretek között, de mégis befejezzük a második félévet. Előadásaink déltájban és estefelé vannak. A nap többi részében testi munkával vagyunk lekötve. Csak a kolloquiumok idejére szünetel a testi munka.

A nagyheti szertartásokat az Angolkisasszonyok templomában végzem. Imádkozom az otthoniakért: csak éljenek! A front végigszágyuld a Dunántúlon. Nincs tovább maradásom. Minden gondolatom hazaszáll: élnek-e? Hátha segíthetek rajtuk? Viszont még csak pár napja, hogy kivonultak a német csapatok. Nem nagyon tanácsos ilyenkor még az utazás. Rektori engedéllyel saját felelősségemre mégis útra kelek abban a hiszemben, hogy a 67 km-es távolságot csomag nélkül egy nap alatt legyalogolom. Tévedtem. Mindjárt utam elején barakktábor számára kell földmunkát végezni. Majd egymásután következnek a szétlőtt és kiégett falvak. Kapóra jön nekik az utazó pap. Sokan gyónnak és szomjas lélekkel hallgatják az Isten igéjét. Végre háromnapos gyaloglás után szülővárosom utcáin járhatok. A rombolás szörnyű. A kéthónapos front óriási károkat okozott. Civil ember alig mutatkozik az utcákon. Szorongó szívvel zörgetek belécezett ablakú, lakatlanok látszó házuk kapuján. Semmi nesz sem hallatszik belülről. Ismételt dörömbölésemre végre lépések zaja közeledik és nevem bemondása után megnyílik az ajtó. Kimondhatatlan örömmel ölelem magamhoz és csókolgatom meghiúsultságukban síró és a háború szenvedéseitől nagyon megviselt szüleimet. Nem volt hát hiába a sok imádság! Mindnyájan életben vagyunk! És Isten kegyelméből — remélem — szebb és boldogabb életre hívtak.

Szendi József

J Ó M U N K Á T I

Nemcsak a mosolygós cserkészfiúk arcán él tovább változatlanul ez a köszöntés, a mi ajkunkon sem halt ki: mert vagyunk és maradunk és dolgozunk mi is tovább: a 439. Lippay György tisztképzőcsapat.

Célunk, hogy a tanulmányok végeztével minden intézetünkben kikerülő növendék képes legyen csapatparancsnokságra, vagyis ennek előfeltételeit, a szükséges gyakorlati és elméleti tudást elsajátítsa, valamint érvényes cserkésztszti igazolással rendelkezék.

Terveink kibontását főleg az időhiány gátolta. Reméljük, a kényszerpihenők csökkenésével növekedik majd a cserkészetre fordítható idő is.

Igy kinek-kinek az otthoni lehetőségei szabták meg a cserkészmunka lehetőségeit. 1944 nyarán többen vettek részt mint vezetők csapattáborban, kerületi mentőszolgálatban vagy tisztitáborban. A nehezebb idők beálltával pedig ha nem is cserkészruhában, de igaz cserkészlélekkel segítettek a házat és a környéket minden munkában és az újjáépítésben. Nem is kellett újjáalakulnunk, jelenthettük, hogy ami régiek helyben maradtunk továbbra is.

A jelenlegi létszám 46, nagyobb részének érvényes tszti igazolása máris megtörtént. Szeretettel várjuk minden régi és új testvér jelentkezését a jó munkára a harctérről közénk visszakérült Papp atya parancsnoksága alatt legfőbb kincsünkért, ifjúságunkért s rajta keresztül áldottabb jövőnkért.

AZ Ő SZELLEME KÖZÖTTÜNK ÉL . . .

Fiúi kegyelettel állítottunk minden évben e hasábokon emléket Tihamér püspöknek. Hét éve, hogy földi élete szerint elhalt a hang tanító és evangéliumot hirdető ajkán és ez alatt a hét év alatt szelleme mint illatos füst szállt és terjedt el a földgömb 20 nyelvén. A tömjént elégette a tűz, de füstje időtlenül és határtalanul megmaradt.

És mint lágy szellő, mely lassan erősödik, megindultak a világ minden tájáról szellemének lángoló emléke nyomán a levelek a Magyar Sion orma felé. **A számos imameghallgatás és csodás segítség sürgeti, hogy induljon meg boldogemlékü Tóth Tihamér vesz-**

prémi püspök boldogáavatása.

A mai centralista nemzedék nem lehetett az ő kispapja és csak diákkori emlékeink között él alakja előttünk az Egyetemi-templom szószékén, de az ostromrombolta és lassan újjáéledésnek induló Alma Mater számos sebhelye között is érezzük, hogy ma is közöttünk van. Vigyáz arra a házra, melyet olyan nagyon szeretett és melyben olyan példás odaadással gondozta a „lélekcsalád” tagjainak kiválasztott, elhivatott lelkét.

Ezért úgy érezzük, nem állíthatnánk szebb emléket az új életre éledő Centralista hasábjain Neki, mint azt, hogy közöljük testvéreinkkel a kánoni eljárás megindulásának fontosabb eseményeit.

A M. E. I. a sürgető kérések hatása alatt még az 1943/44. tanév folyamán felkérte dr. Boér Miklós teológiai tanár urat, hogy mint postulator indítsa meg a szükséges lépéseket.

A háborús körülmények megghiúsították a további munkát, míg végre a múlt év novemberében Őeminenciája jelentette Rómába a perfelvétel szándékát.

Mindnyájunk nagy öröme hozta a bíborossá kreálás után visszatérve a következő levelet:

Sacra Congregazione
Dei Riti
No. S. 19/46.

Roma, die 13. Martii 1946.

E. me ac. Rev. me D. ne Mi Obs. me

Laeto accepimus animo quae Eminentia Tua Revma litteris diei 25 Novembris praeterlapsi anni nobis manifestabas, tuam videlicet voluntatem processum informativum instruendi super fama sanctitatis Servi Dei Tihamerii Toth, Episcopi Vesprimiensis. Quod nobile propositum ad

exaltationem Sanctae Matris Ecclesiae, ad tuae Patriae profectum, ad religionis augmentum cessurum esse non diffitemur nostris praesertim temporibus cum, rebus humanis divinisque subversis, praeclarum omnibus demonstratur exemplum, viris ac iuvenibus integritatis vitae, actuosae virtutis, sanae doctrinae. Haec autem omnia Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae XII. pro meo munere patefacere, Sanctitatis Suae votum ac omen Tibi referre pergratum mihi est, ut Causa tuo marie, prout de iure, instructa, ad felicem faustumque exitum deducatur.

Manus Tuas reverenter osculans, Eminentiae Tuae addictissimus permaneo

*Humilms a Deumus servus
† Carolus Card. Salotti
S. R. C. Praefectus.*

Eminentissimo ac Reverendissimo Domino
Domino Josepho Cardinali Mindszenty
Archiepiscopo Strigoniensi.

*

Május 12-én pedig az „Új ember” hasábjain napvilágot látott az a hír, mely szerint Őeminenciája kinevezte Tóth Tihamér szenttéavatási perének bíróságát.

„Mindszenty József bíboros hercegprímás a kérelmeknek helyt adva 1946 április 24-én kelt határozatával elrendelte az Egyházi Törvénykönyvben megszabott vizsgálat megindítását és kinevezte a szenttéavatási per bíróságát dr. Drahos János prot. kanonok, érs. ált. helytartóval, mint kiküldött vizsgálóbíróval az élén. Társbírók: dr. Gígler Károly prot. kanonok és dr. Városi István teol. tanár, igazgató; ügyész: dr. Erdős Mátyás teol. tanár, lelkiigazgató; jegyző: dr. Zakar András hercegprímási titkár; helyettes jegyző: a hercegprímási irodába behívott dr. Pordán László.”

Azt hisszük, hogy a fenti hírekhez nem kell különösebb kommentálást fűznünk. Csak azt kérjük minden centralista testvértől:

Oremus pro „felice faustuque exitu!”

Szabadság

*Kitárt karokkal fekszem a gyepen,
és látom, lassan száll felém az ég,
hogy átöleljem fojtva s kedvesen . . .
Száll, száll felém a lángos, tiszta ég,
s a föld is lendül — érzem — feltelé,
a fákon mámorosan leng a lomb,
s ha nem csitítnám, talpra keltene
a vérem a mezőket, úgy zajong.
Oly könnyű most a testem, súlytalan,
és lassan már a föld is elmarad,
s mindent elhagyva szállok boldogan
a föld felett s a lángos ég alatt.*

Csanád Béla

A MAGYAR ISKOLA ÉLETE

Ha a Magyar Iskola vaskos évkönyveit lapozgatom, az immár évszázadot is jóval meghaladó munkásságnak sok-sok felemelő, büszkeséggel eltöltő, léleknedesítő bizonyosága tárul elém a helyenkint már sárguló, történelmi patinájú és történelmi levegőt lehelő lapokon.

Száz évet külön fejezetbe foglal a történelem . . .

S a Magyar Iskola életének több mint évszázados ténye: külön történelem. Ennek a történelemnek voltak már dicső, voltak hétköznapi szürke, talán sötét, — itt-ott gyászos lapjai; de vérbemártott tollal nem szántott még rajta krónikás.

S most ilyen vérvörös és panaszosan kiáltó iniciálé alatt hadd következzék rövid visszatekintés a Magyar Iskola 114. és 115. munkaéveire. 1944/45-ben a pusztító történelmi vihar megbénította Iskolánk működését. Az alkotás, az építő munka helyét a romeltakarítás s a csekély megmaradt értékek számbavétele foglalta le. Anyagi értékeink: helyiségünk, könyvtárunk, levéltárunk, berendezésünk nagyrészt teljesen megsemmisült s az Iskola átmenetileg — ezek híjával — kizárólag arra a töretlenül megmaradt legnagyobb értékére számíthat reneszánszában, mely tagjainak lelkesedésében, áldozatos munkájában és önzetlen segíteni-készségében rejlik.

1945/46. — Iskolánk életének 115. esztendeje — már megmutatta azt, hogy az előző év hatalmas megrázkódtatását — lassan bár — mégis kiheveri. Nem a pocsolyás ér végzetes és egyre jobban elhaló tespedéséhez, de a karsztvidékek mészkőbújtaókban eltűnő, föld alatt is, sötétben is, látszólag utattévesztve is cél felé haladó s a napvilágra diadalmas életakarással, elemi erővel kizuhogó hegyipatakjának pályájához hasonlítható az Iskola közelmúltjának története, melynek lesznek még — talán nem is soká — sötét, kilátástalannak látszó napjai, élniakarása azonban minden nehézséget legyőz.

Az iniciálé talán festőibb rajza után az annalista tolla egyszerűbben vázolja a jelen munkaév jelentősebb állomásait.

Az I. félévben VI. éves újmiséseink hangja az ostromidők legifjabb levitáinak megrázó és mélységesen szép, mert emberi élményeit tárta elénk meleg visszaemlékezések formájában.

Az V. év a magyar népi liturgia gazdag élmény- és gondolatvilágának legszebb kincseit szedte csokorba színes bemutatójában.

A szociális kérdés örök, új, de talán leginkább most időszerű problematikája bontakozott meg előttünk a IV. évesek tartalmas tolmácsolásában.

Jelmezes színpadi estünk a katolikus pap életének napfényes és árnyas oldalait vetítette elénk a katolikus drámairodalom nagyjainak művei alapján.

Pályázataink iránt aránylag kisebb volt az érdeklődés, a számbeli hiányosságot azonban a minőség kárpótolta.

Nyertesek:

1. A történelmi materializmus és annak mai megjelenési formái. Szentirmay Sándor III. é.
2. Összefüggő miseének megírása. Markója László IV. é.
3. Mozaikképek 1945-ből. Pataki László V. é.

A II. félévben a KALOT, a magyar nép és falusi ifjúság életének súlyos kérdései kerültek felszínre. A megoldást a leghivatottabbaktól, a mozgalom vezetőitől kaptuk.

Ijjas Antal a katolikus irodalom, Barankovics István a világpolitika és események magyar távlataira mutattak rá. Gondnok urunk előadás-sorozatban foglalkozott a nyugati és keleti demokráciák aktualitásaival.

Kiemelkedőnek kell tartanunk a British Council (a magyarországi brit kultúrmisszió) házukban és Iskolánknál tett látogatását. Ót órai tea után a brit vendégek angolnyelvű üdvözlése, majd angol és magyar ének-számok hangzottak el, ezután a misszió vezetője mutatott rá angol nyelven a magyar kat. Egyház és az angol kultúra viszonyára. Az angol közéletet és iskolaügyet bemutató hangos filmelőadás tette gyűlésünket változatossá, melynek legnagyobb jelentősége az, hogy az angol kultúrkapcsolatok felvételét és kezdetét jelenti az Iskola életében s máris szép eredményekkel kecsegtet a jövőt illetően.

Szónoki versenyünket nagyszámú résztvevővel bonyolítottuk le. A legeredményesebb szereplők a következők voltak: Brodarics János IV. é., Békés Géza IV. é., Papp Zoltán I. é., Hajtás Ferenc V. é. és Baránszky Tibor V. é.

Itt kell megemlékeznünk még az Iskolának angol nyelvtanfolyamáról is, mely a II. félévben indult meg heti 2 órában s átlagosan 20 állandó látogatója volt.

Készülő orosznyelvű kiadványunkról egyelőre időszerűtlen lenne a részletesebb beszámoló. Ezt a Centralista legközelebbi számában hozzuk.

1945 novemberében kegyelettel emlékeztünk meg gyászmisénkben az Iskola elhunyt tagjairól s koszorúztuk meg Istenben boldogult Tóth Tihamér püspöknek sírját. 1946 májusában élő tagjainkért mutattunk be szentmiseáldozatot s imádkoztunk Iskolánk jövőjéért bizó lélekkel az égek Urához.

A M. E. I. tisztikara az 1945/46. tanévben:

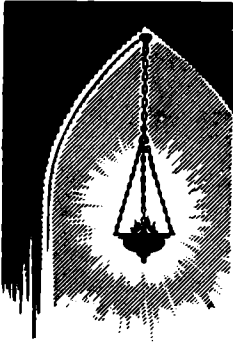
Hergenróder Miklós VI. é. pécsi
Kraut Odón V. é. veszprémi
Takács Zoltán V. é. győri
Hollós János IV. é. hajdúdorogi
Kiss András IV. é. veszprémi
Wlassits Ferenc III. é. esztergomi
Szenási Sándor III. é. kassai

— — —

Elnök:
Titkár:
Pénztáros:
Könyvtáros:
Főjegyző:
Jegyző:
Gyak. szakoszt. elnök:
Levéltáros:

A M. E. I. tisztikara az új (1946/47.) tanévre:

Kraut Odón VI. é. veszprémi
Kiss András V. é. veszprémi
Juhász Péter V. é. kassai
Wlassits Ferenc IV. é. esztergomi
Szentirmay Sándor IV. é. esztergomi
Csanád Béla III. é. kalocsai
Versényi György III. é. egri
Simon József II. é. győri

ÖRÖKMÉCS

Írja: MARCZELL ATYA

A nagy világháború közepette 1945 január 1-én kialakult szemináriumi életünk központjában, a mi kápolnánkban az örökmécs...

Ezt a szent tüzet az örök Tűz gyújtotta és lobbanása az örök Tűz tiszteletére szórja fényoszlopját. Lángját nem egyszerű emberi kéz oltotta ki, hanem a háború vihára sötétítette el a pislákoló lobbanást.

De a fényoltás csak látszólagos maradt. Hiába zúzta be a bomba a kórus tetőzetét, a mi örökmécsünk már előbb vándorútra kélt és a fás-pince Hőreb-hegy szakadékában újra fellobbant az égi Követ hódolatos imáadására.

Hogyan szórta fényét onnét a földalatti mélységből?

Lélekélesztő csodát váltott ki és varázsolt elő növendékeink lelkéből... Olyan önfeláldozó, testi-lelki életmentő szolgálatra izzította őket, amely örök dicsősége az akkori „hősi nemzedék”-nek. Sőt ez a dicsőséges élet olyan hatást gyakorolt az ostromlott város lakóira, hogy a „központista papok és kispapok” élete legendás tiszteletet váltott ki a szenvedő emberekből.

Ne feledjétek: a katakombaszerű mécs a katakomba lelkiület szülője lett.

Majd 1946 június 1-én este fellobbant újra. Most kápolna áldás után ünnepi menetben tért szentélyoltthonába a csodás Kenyér, hogy fény-szolgája, az örökmécs az illő helyen legyen csendes, imádságos emberlélek halhatatlan útmutatója.

Mire világít most a lobbanó fény?

Először a nagy pusztulásra, azaz inkább nyomaira. Azért, mert a sok áldozat mellett elsősorban az áldozatos kispapi kéz annyira rendbehozta a kápolnát, a házat és az Egyetemi-templomot, hogy mindenik használható a lélekszolgálat érdekében.

De sugara rávilágít a mi drága kispapjaink *lemondó életére, hőseket jellemző önfegyelmzésére és a végsőkig fokozódó nyomorúság diadalmas elviselésére.*

Ebben sok a múlt, de már igen sok a biztató jövő. Ha ilyen a növekedő nemzedék, akkor áldozatos munkás gárda indul majd az Úr szőlőkertjébe. *Ilyen nemzedéktől — Isten előtt is kedves munka várható.*

Ez pedig már olyan fényvetés, amely az épülő Magyarország csonka, tépett, sebzett testének-lelkének felerősödésére enged következtetni.

Be-beme gyünk az örökmécsünk fénykörébe. Köszönet a ház Urának, hogy katakombaidőkben velünk maradt: és ígéret, hogy földfeletti munkánkban Vele maradunk és Neki áldozzuk életünket.

A krónikás tolla nehezen fogja a papírt, ha az utolsó Centralista óta eltelt két egyetemi évről, de különösen az elsőről akar számot adni. Nem hisszük, hogy valaha is volt és nem hisszük, hogy megegyeszer lesz olyan év, mint az 1944—45. tanév volt. Az első félévet rendszeresen fejeztük be sűrűn tartítva riadókkal, az egyre közeledő harcizaj zenéje közben. A kar dékánja, Rektor Atyánk előre látva, hogy a II. félév megkezdése a szokott időben nem lesz lehetséges, december 27-én kiadta a jelszót: „Hősök nemzedéke vagyunk...” És megkezdődtek a II. félév előadásai. Az óvóhelyen...

Rektor Atyánk és Bánk professor úr az ostrom ideje alatt a körülményekhez képest előadásokat tartottak, amit csak olyan események szakítottak meg, mikor például az egyetem előcsarnokában elhelyezett löszert a robbanás veszélye elől telepítettük ki onnan. — A pinceélet végeztével az előadások rendszeresebbek lettek. Amíg a Budán lakó tanár urak átjöhettek, addig az előre kijelölt helyettesek tartották meg az előadásokat. Napközben az újjáépítés frontján tevékenykedtünk, a késő délutáni órákban pedig szellemi fronton munkálkodtunk.

*

És ez az év is meghozta a tanulmányi eredményt, mert a kötelező kolloquiumok mellett a következők lettek a hittudományok borostyánkoszorúsai:

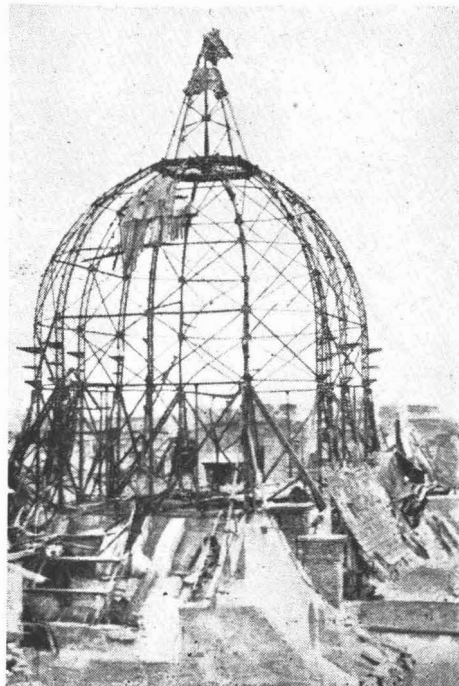
Hajtás Ferenc, Megyer Jenő, Ráduly Géza, Timkó Imre, Vörös Árpád, Kocsis Ferenc, Kraut Odön.

*

A Szentatya Kecskés Pál e. ny. r. tanár urat pápai prelátussá; Ibrányi Ferenc és Bánk József e. ny. r. tanár urakat pápai kamarássá nevezte ki. Magas kitüntetésükhöz a Centralista is csatolja szerény jókívánságait.

*

A rendkívüli viszonyok miatt nem emlékezhettünk meg ezeken a hasábon kellő időben Trikál professor úr nyugalombavonulásáról. Érdemek-

Az egyetem kupolája teljesen leégett.

ben gazdag nevelő és léleképítő évek áldozatos munkássága után élvezni most körünkben, szemináriumi otthonában a nyugodt pihenést. Szellemének frissességét azonban most is bőven sugározza azokra, akik problémáikkal felkeresik. Áldja meg a Mindenható őt fáradhatatlan munkásságáért és tartsa meg sokáig körünkben.

*

Amilyen fájdalmas számunkra, ha búcsút kell vennünk nyugalomba vonuló professzorunktól, olyan boldog öröm tölti el szívünket, ha egy-egy tanári katedra új gazdáját köszönhetjük. Ez történt a már nyugalmasabb légkörben megindult 1945—46. tanév első felében, mikor Bánk professzor urat, aki eddig mint nyilvános rendkívüli tanár látta el a jogi katedrát, 1945. december 1-i hatállyal kinevezték az egyházi tanszék rendes tanárává. A „Centralista” a jó Isten bőséges kegyelmét és áldását kéri szeretett professzorunk lelkes és fáradhatatlan munkájára.

*

Karunk jelenleg gazdátlan első bölcséleti tanszékén ideiglenesen ezidei dékánunk, dr. Ibrányi Ferenc professzor úr látja el az előadásokat. — Dr. Schütz Antal professzor úr akadályoztatása miatt a dogmatikai előadásokat dr. Nyéki Kálmán prefektus úr mint egyetemi tanárhelyettes tartja. — A licentiátusi szigorlaton a dogmatikát Kecskés professzor úr kérdezi. Ugyancsak ő kérdezi a baccalaureatusi szigorlaton is. — Hasonló minőségben helyettesíti a gyengélkedő Pataky professzor urat dr. Papp Antal prefektus úr az újszövetségi szentírástudományi előadásokon.

*

Szigorlatok az 1945—46-os tanévben:

a) baccalaureatus: Pataky Kornél, Szilléri László, Legeza István, Szenyay András O. S. B., Kázmér Tamás, Takács Zoltán, Pataki László, Varsányi Vilmos, Hollós János, Somorja Béla, Kiss András, Brodarics János, Kardos József, Békés Géza, Balázs Péter, Zsák Péter.

b) licentiatus: Szendi József, Hubert János, Árva György, Békési Sándor, Nagy János, Földvári Imre, Vörös Árpád.

*

Doktorrá avatás a régi rendszer szerint:
Mojzes Ferenc.

*

Dr. Csatlós Ferenc és dr. Pordán László római ösztöndíjat kaptak az 1946—47. tanév tartamára.

*

Az egyetemi ösztöndíjak helyét a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr által adományozott állami szociális ösztöndíj foglalta el. A köszönet hangja szálljon e hasábról a Miniszter Úr felé, mert — bár jelenleg csak eszmei értéke van az ösztöndíjnak — a béke után komoly anyagi jelentősége is lesz a nagy nélkülözésekkel küzdő egyetemi ifjúság számára.

A szeminárium előjárósága tárgyalásban áll a különböző egyházi főhatóságokkal, hogy tegyék lehetővé a Központi Papnevelő Intézet részére is a vidéki plébániákon való gyűjtést. Addig is, amíg ez a kérdés elintézését nem nyer és valamilyen formában lehetővé válik, — ettől függetlenül szeretettel kérjük a régi centralista testvéreket, hogy gondoljanak az egyházmegyei szemináriumok mellett a budapesti Alma Materra is.

Már eddig is többen gondoltak ránk, amiért ezúton is köszönetet mondunk. Ilyen értesítést vagy közlést a Központi Szeminárium Gondnoki Hivatalának címére kérünk.

Görög élet

Aldott legyen az Úr neve, mostantól mindörökké! — Fenségesen szép liturgiánk szavaival mondunk köszönetet e lapokon is az isteni Jóságnak és Szeretetnek, hogy több évi hallgatás után ismét innen köszönhetjük volt centralista görög testvéreinket! A külső körülmények a mi életünkben is nagy változást idéztek elő, amelyről most örömmel adunk számot. A görögség sajátos színezetű belső életének továbbra is a Görög Kör nyújtott külső, jogi keretet, amely ez évben teljes autonómiát élvezett. Most lássuk sorjában a Kör vezetőségi tagjainak beszámolóját a görögök belső és külső tevékenységéről.

A *főgörög* a maga részéről két örvedetes jelenségről számolhat be a volt görög centralistáknak. Az első, számbeli gyarapodásunk. Ez évben minden görög kispap útja a Központiba vezetett! Ide kerültek a tanulmányaikat eddig a most elszakadt Ungvárott folytatók, akik a szertartásunkban való nagyobb jártasságukkal hoztak új szint a görögség életébe és adtak indítást a rítusbeli elmélyülésre. Az elsőévesek is itt kezdték meg tanulmányaikat, akik dicséretes buzgósággal és egész lélekkel igyekeztek bekapcsolódni a Kör munkásságába.

A másik jelenség, amit bizonyára nagy megnyugvással vesznek tudomásul centralista elődeink az, hogy azok a zavaró mozzanatok, melyek a megelőző három évben oly sajnálatos módon akadályozták a Kör munkásságát, teljesen kiküszöbölődtek életünkből! Éspedig — ami a legfontosabb — minden külső beavatkozás nélkül! Igazi meleg, testvéri szeretet fűzte össze és kovácsolta egygá a görög testvéreket. A kicsinyes, egyéni célok és érdekek háttérbe szorításával dolgozott mindenki az alapszabályzatban lefektetett célok megvalósításáért az elődök által megjelölt utakon. S az eredmény nem is negatívum. Csúcsteljesítménynek a magyarra fordított és sokszorosított pápai körlevél mondható, melyről alant kapunk beszámolót. Ezek után nem meglepő, ha a búcsúzó főgörög kissé fájó szívvel hagyja itt a görög testvéreket, de lelkében nyugodt, ami a görögség itteni jövő életét illeti.

Asszisztencia magister: Ez évben különösen nagy súlyt helyeztünk szertartásaink elsajátítására. Nemcsak az elsőévesek, hanem az összes évfolyambeliek gondos szorgalommal igyekeztek tökéletesíteni tudásukat e téren és készséget szerezni a szertartásainknál való segítkezésben. Gyűléseinken készültünk elő a rendkívüli szertartások végzésére. Ezeken azonban, sajnos, nem mindig tudtunk testületileg résztvenni. Bizonyára az évek egyre gyarapodó és sok mindent a feledés homályába burkoló számának kell tulajdonítanunk azt a tényt, hogy a görög kispapoknak énekesekre és nem-énekesekre vonatkozó asszisztálási rendje körül kialakult szokás a legutóbbi években bizonyos csorbát szenvedett. De örömmel jelezhetjük, hogy Előljáróink részéről ezúttal is tapasztalt megértés és jóindulat folytán ez a kérdés is már elvileg elintézést nyert. Minden reményünk megvan arra, hogy ez a rítusunk szempontjából lényegbevágóan fontos kérdés még ez év őszén gyakorlatilag is kielégítő megoldást fog kapni.

Könyvtáros: Mindnyájunk öröme a Hercegprímás úr titkárjától megkaptuk XII. Pius pápa „Orientales omnes” c. körlevelét, amely a bresti rutén unió 350 éves jubileuma alkalmából jelent meg. Közös elhatározással magyarra fordítottuk és sokszorosítottuk a nagyjelentőségű enciklikát és megküldtük az összes szemináriumoknak azzal a felhívással, hogy ismertessék a keleti kereszténység olyannyira időszerű kérdéseit. A keleti tárgyú körlevelek közül ez az első, amely — ha szerény keretek között is — de eljut-

hatott a hivatására készülő növendékpapság kezébe, hogy névtelen munkása lehessen Kelet és Nyugat közeledésének és minél előbbi egymásratalálásának.

Cantus magister: Énekkultúránk fejlesztésére nagyszerű ösztönzést adtak a Keleti Napokra való előkészületek. Örvendetes jelenség, hogy egyre több helyen rendeznek ilyen napot, ahol a liturgikus ténykedésekből természet-szerűen mindig kivesszük részünket. — Továbbra is rendszeresen kijártunk Rózsák-téri templomunkba utrenyére, de a rádiós-misékről sem hiányoztunk, amelyeken vezettük a népéneket. Vecseryét, május hónapban pedig paraklizt bent a szemináriumban végeztünk. Ezekre latin testvéreink is többször eljöttek és nagy érdeklődéssel figyelték szertartásainkat és énekeinket.

Jegyző: A jegyzőkönyv lapjai a következő eseményeket tárják fel a Kör belső életéről. A szokásos évenkénti tisztújításon a főgörög tisztségét Rozsán Mihály V. é-re ruházta a Kör. Titkár és asszisztencia magiszter Turzán Dezső IV. é. lett, pénztáros és könyvtáros: Hollós János IV. é., jegyző: Kozma Lajos III. é., első kántor: Békés Géza IV. é., másodkántor: Papp Zoltán I. é.

Ez évben a beszámolónkig tartottunk 15 gyűlést, melyeken megbeszél-tük a sajátosan görög ügyeket vagy előkészültünk rendkívüli szertartásaink végzésére, illetve a Keleti Napokra. Minden igyekezet és törekvés arra irányult, hogy liturgikus életünket színesebbé, gazdagabbá és teljesebbé tegyük.

Hálaadást is ez év minden kegyelméért liturgikus szöveggel mondunk az Úrnak: Legyen áldott és dicsőített Krisztus, a mi Istenünk, öröktől fogva, most és mindenkor s örökkön-örökké!

Rozsán Mihály

Részlet Nazianzi Szent Gergely:

„Περὶ τὸν ἑαυτοῦ βίον“

c. művének készülő fordításából

*Küzdöttem fáradozva, és idők során
sok szépet alkottam, s ma semmi sincs, amint
a földeken ha zúg a pusztító vihar,
csak kő marad meg szerteszét és semmi más.
A népről szólok én, kik nem hatalmasok,
s nemrég a jóknak táborát sem ismerék,
s kik mint a nyáj, inkább a mélybe hajlanak.
Nem rosszak ők, mi sokkal rosszabbak vagyunk,
mert — sirva mondom — terveink ledőlve mind,
s mi népvezérek és tanító mesterek
pihenve díszelgünk a büszke trónokon,
s hiába vár a lelkük égi étkeket,
éhezve jár a nép: s mi bajban orvosok
halálos gennyeket lehelve gyógyítunk.
S kik az utat mutatják, mélybe rántanak,
s vezetnek ott, ahol nem járt még senki sem:
rövid szabály: utánuk, jaj, ne menjetek,
s az üdvösségnek messzehangzó szója ez:
erkölcsöket taposnak sárba trónjaik,
s hiába van határ, csak dölyföket takar.*

Fordította: Csanád Béla

AZ ÚJ GYŐRI PUSPOK

Öszentsége, XII. Pius pápa Papp Kálmán pápai prelátus, soproni plébános urat győri püspökké nevezte ki.

(Magyar Kurir, 1946. jún. 3.)

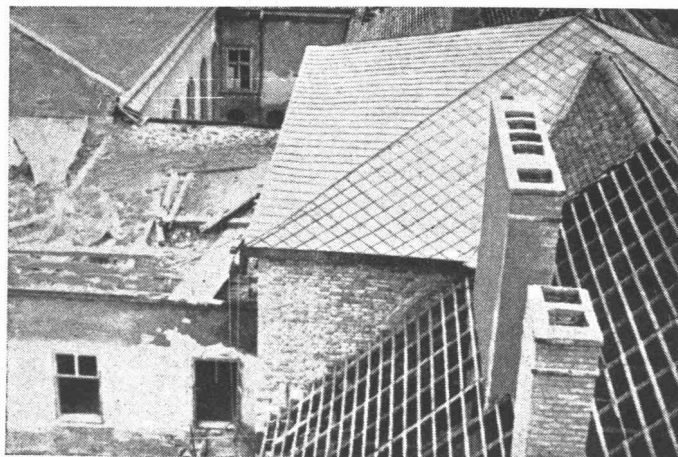
A Centralista együtt örül a győri megyéekkel és a legmélyebb hódolat hangján köszönti az új Megyéspáasztort, kinek munkájára Isten bősége áldását kéri.

C. I. Sz. (Centralista Imaszövetség.)
Kimutatásaink teljeser. elpusztultak. Tisztelettel kérjük Testvéreinket, hogy alkalomadtán közöljék velünk az általuk vállalt szentmise dátumát, hogy az új szentmise-intenciókat ennek alapján osztva be, szakadatlan ima- és áldozatlánc fűzze össze a Centralista család tagjait.

Máriaremetére mi is elzarándokol-

tunk májusban Hercegprímás urunkkal. Minden ellenkező értelmű jelentéssel szemben állíthatjuk: semmiféle önkéntes jellegű gyűlésen, sporteseményen vagy másutt annyi magyar férfit nem láttunk, mint amennyien engesztelő és imádságos lélekkel csatlakoztak a főváros egyik legjelentősebb katolikus megmozdulásához.

Könnyekig megható az a szeretet

Ujjáépítés . . .

és rajongás, mely elemi erővel tör ki mindenütt, ahol a Hercegprímás úr megjelenik. Sokszor valósággal utat kell vágni autójának a kendőt lobogtató, kalapot lengető férfiak és nők tíz- és százezrei között.

Kéves eső is sok olyan háznak, amelyiknek nincs teteje. Hát még a májusi eső!... Önzetlen „közmunka” keretében végeztük a tetőfedés magas munkáját házurkon és az Egyetemi-templomon. A templomban már veszedelmesen hullott a vakolat s talán a bezárást előztük meg a gyors munkával.

A Centralista megjelenését jelen tanévben a szeminárium és a Magyar Iskola áldozatos lelkű jötevői tették lehetővé. Mélységes hálánknak és köszönetünknek kifejezésére ezt az alkalmat is felhasználjuk.

Róma lelkesége, háború utáni kaleidoszkópszerű tarka és kialakulatlan világa és az óriási méretű bíborosi kreáció elevenedett meg festői színekkel előttünk, Esty Miklós kamarás úr egy esti beszélgetése kapcsán. Lélekzetvisszafojtva hallgattuk s fájó nosztalgia ébredt bennünk Róma, az örök város iránt.

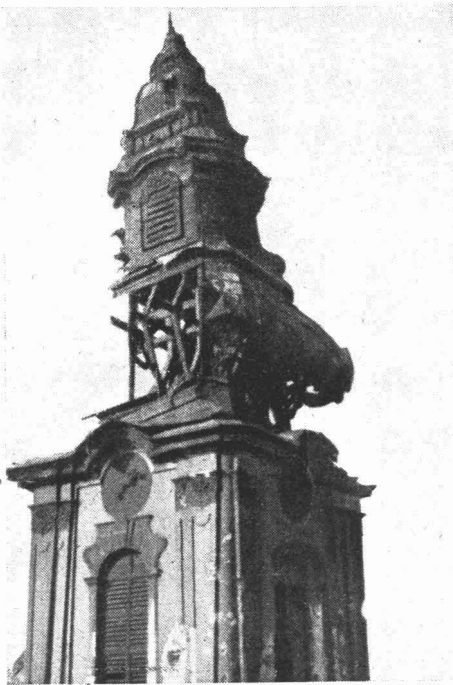
Már a régi görögök Olympiából viték szerte az ünnepi fényt Hellasz városaiba. Erekkarunk jeles vezetője virágvasárnap rövidebb úton — a kisaulában lévő zongoráról vitte a hangot — az Egyetemi-templom sekrestyéjéig az énekkar számára. Bár közben a harangok is zúgtak, nem vesztette el . . .

Bár az énekkar hagyományos húsvéti rádiószereplése az idér elmaradt az elmúlt év kényszerpihenője után újjáéledve és kettőzött buzgósággal állott be az Egyetemi-templom liturgiájának szolgálatába. Hogy mennyire hozzátartozik a főváros vallási életéhez az Egyetemi-templomban a kispapok énekkara, arra mi sem jellemzőbb, minthogy a húsvéti ünnepek előtt ismeretlen emberek állították meg az utcákon Talabér főtisztelendő urat, hogy fognak-e a kispapok húsvétkor énekelni. — Az énekkar tagjaiból alakult kamarakórus is derék munkát végzett. Legkiemelkedőbb szereplése házi és Magyar Iskolai ün-

nepeink mellett a budapesti argol kultúrmisszió látogatásakor előadott angol énekek előadása volt.

Kápolnánkból másfél évig voltunk száműzve. Öeminenciájának áldozatkészsége tette lehetővé, hogy június 1-én este visszatérhettünk arra a helyre, mely szemináriumi életünknek erő és energiaforrása. A leglényegesebb rongálódásokat kijavították; a Tóth Tihamér által ajándékozott gyönyörű üvegfestmények is előkerültek az óvóhelyről. A kápolna megáldása után Mesterünket, a tabernákulum magasztos Rabját ünnepi menetben kísértük vissza lakóhelyére. Azóta sokszor adtunk már hálát Neki — és mindazoknak, akik újra lehetővé tették a kápolna örökmécsének lélekenergia sugárzását.

Az Engesztelés Műve, mely ország-szerte oly szépen terjed, Spirituális atyáink áldozatos munkássága nyomán bensőséges szertartás keretében fogadta tagjai közé május első szombatján szemináriumunk 25 növendékét.

Az Egyetemi-templom tornyát német akna rombolta szét.

Szénszünet volt ebben a tanévben november 15. és március 9. között.

Szentelések is voltak ebben az esztendőben a szemináriumban, bár a papszentelés elmaradt, mivel VI. éves testvéreink még 1944 karácsonyán vették fel a szent rendeket. — Öemenciája novemberben két alkalommal az esztergomi II. és III. éves testvéreknek tonzúrát és kisebb rendeket adott fel. Bagi Alajos és Varga Ferenc V. é. testvéreink alszerpapok lettek, Hajtás Ferenc V. é. testvérünket pedig szerpappá szentelte a Hercegprímás úr. Rajtuk kívül a tanév folyamán Árkay László és Varsányi Vilmos V. é. testvéreink lettek szerpapok, illetve Kocsis Ferenc és Pataki László V. é. testvéreink alszerpapok egyházmegyénkben. Így az elmúlt nyáron szerpappá szentelt Kraut Ödör. V. é. testvérünkkel együtt 4 diakonusunk és 4 subdiakonusunk van.

A második félév elején Megyer Jenő V. é. és Kada Lajos IV. é. esztergomi növendékek eltávoztak körünkől. A bíboros Hercegprímás úr rendelkezése folytán Rómában, a Collegium Germanicumban folytatják tanulmányaikat.

Nem tért vissza közénk már a tanév elejére Ráduly Géza V. é. erdélyi megyés testvérünk. Amilyen fájdalommal vettük kényszerű elmaradását, olyan örömmel töltött el bernünket mégis a róla kapott hír: Nagyszombaton — elsőnek a Centralista V. évesek közül pappá szentelték.

A nyáron országos kispaptalálkozó készül. A rendezést katolikus életünk vérkeringésének leghivatottabb szerve, az Actio Catholica, illetve annak ifj. titkára, dr. Szappanyos Béla fő-tisztelendő úr, centralista testvérünk vette kezébe. Ez biztosíték arra nézve, hogy az aug. 5. és 10-e közötti kispaptalálkozó nagy és mélyenzántó élmény lesz minden résztvevő számára. A találkozó vezetője: dr. Papp Antal prefektus úr lesz.

Azelőtt augusztus 1—3-ig Szegeden lesznek „előkészítő” kispapegységi megbeszélések. A szervezésben a Központi Szeminárium növendékei is résztvesznek.

Az idei tanév új centralista tagja Baránszky Tibor V. é. esztergomi növendék. Szeretettel köszöntjük őt körünkben.

Angol tanfolyamunknak illusztris vendége volt június 5-én Mr. Mac Nab a budapesti angol kulturmisszió vezetőjének személyében.

A „hortus conclusus” bejáratának őrizetét az év eleje óta mindannyiunk szeretett és tisztelt Józsi bácsija látja el a legragyobb lelkiismeretességgel és pontossággal. „Aldja meg a jó Isten” érte.

Nagy érdeklődéssel várjuk mostanában az ebédre és vacsorára hívó csengőszót... Nincs ok a botránkozásra: nem az aszkézis terén van a hiba, inkább kíváncsiságról van szó. Vicerektor urunk ugyanis impozáns, nagyméretű freskót készített ebédlőnk falára. Napról-napra szemünk előtt elevenedik meg a művész érdekes felfogású kompozíciója az „utolsó vacsoráról” számos mellékalkaljjával, melyek úgy mennek és jönnek, tűnnek és születnek újra, mintha a mindennapi történésben élénének.

Másféle díszítő elemekkel is gazdagodott sokat szenvedett házunk. Régi elpusztult üvegablakaink pótlása mellett, modern elgondolású keresztúti folyosónk bejáratához gyönyörű kovacsolt vasajtó készült Kempis—Pázmány idézetekkel és finomveretű ábrákkal.

Súlyos betegen hordágyon szállítottuk az első év egyik tagját a napokban a közeli klinikára. Azóta jobban van már, hála azok áldozatának, akik saját vérüket adták a javuláshoz bizonyosságul testvéri szolidaritásuknak.

Halottainkról a szükséges adatok hiányában nem tudunk a Centralista hasábjain ez alkalommal megemlékezni. Érettük bemutatott szentmisénkben azonban mindegyikük örök üdvösségéért könyörögtünk az eget Urához.

Centralisták új könyvei rovatunkban a jövőben is készséggel adunk helyet Testvéreink irodalmi munkásságának. Ehhez azonban tisztelettel kérnénk műveik egy-egy példányának megküldését súlyos károkat szenvedett könyvtárunk számára.

PAPNÖVENDEK TISZTIKARA

Főduktor: Békési Sándor VI. é. egri.

Duktorok az I. éveseknél:

Bagi Alajos V. é. nagyváradai és Szénási Sándor III. é. kassai;

a II. éveseknél:

Békés Géza IV. é. hajdúdorogi és Juhász Péter IV. é. kassai.

Bidellusok:

VI. é. Bezák Miklós esztergomi, V. é. Kraut Ödön veszprémi, IV. é. Hollós János hajdúdorogi, III. é. Bálint Andor esztergomi, II. é. Gémes Károly kalocsai, I. é. Mészáros István esztergomi.

Asszisztencia magisterek:

Nagy János VI. é. esztergomi, — Vörös Árpád V. é. pécsi és Kada Lajos IV. é. esztergomi az I., ill. Eperjessi László IV. egri a II. félévben.

Cantus magister: Hergenröder Miklós VI. é. pécsi az I., ill. Hajtás Ferenc V. é. egri a II. félévben.

Orgonista: Hajtás Ferenc V. é. egri az I., illetve Sikolya Bálint III. é. szatmári a II. félévben.

Előénekes: Kardos József IV. é. esztergomi.

Könyvtáros: Kázmér Tamás V. é. belgrádi.

Sekrestyések: Kardos Gyula IV. é. kassai, Szénási Sándor III. é. kassai, Cserhádi István II. é. szatmári.

Infirmárius: Kocsis Ferenc V. é. egri.

Eleemosynarius domus: Földvári Imre VI. é. veszprémi.

Tabellárius: Hernádfői Márton III. é. esztergomi.

Miszlós boltosok: Wlassits Ferenc III. é. esztergomi, Urbanics Ferenc II. é. esztergomi és Simon József I. é. győri.

Műszaki duktor: Burucs László II. é. veszprémi.

A KÖZPONTI PAPNEVELŐ INTÉZET NÖVENDEKEI AZ 1945—46. TANÉVBEN

VI. év.

Arva György szatmári,
Bezák Miklós esztergomi,
Békési Sándor egri,
Földvári Imre veszprémi,
Hergenröder Miklós pécsi,*
Hubert János győri,
Nagy János esztergomi,
Szendi József székesfehérvári,*
Szkalka Béla székesfehérvári.

V. év.

Arkay László székesfehérvári,
Bagi Alajos nagyváradai,
Baránszky Tibor esztergomi,
Hajtás Ferenc egri,
Kázmér Tamás belgrádi,
Kocsis Ferenc egri,
Kraut Ödön veszprémi,
Pataki László szombathelyi,
Rozsán Mihály hajdúdorogi,

* a II. félév tartamára Főpásztoruk diszpozíciójára nem tértek vissza.

Takács Zoltán győri,
Varga Ferenc esztergomi,
Varsányi Vilmos kalocsai,
Vörös Árpád pécsi,
Zólyom Sándor szatmári.

IV. év.

Angyal Ernő veszprémi,
Antal Sándor hajdúdorogi,
Balázs Péter váci,
Békés Géza hajdúdorogi,
Brodarics János veszprémi,
Eperjessi László egri,
Gojdics Péter munkácsi,
Hollós János hajdúdorogi,
Juhász Péter kassai,
Kardos Gyula kassai,
Kardos József esztergomi,
Kiss András veszprémi,
Markója László veszprémi,
Papp Arisztid hajdúdorogi,
Sereghy János hajdúdorogi,
Somorja Béla pécsi,
Turzán Dezső hajdúdorogi,
Zsák Péter váci.

III. év.

Baranyai Jenő rozsnói,
Bálint Andor esztergomi,
Hernádfői Márton esztergomi,
Kozma Lajos hajdúdorogi,
Krusinszki István kassai,
Mosolygó Imre hajdúdorogi,
Sas József székesfehérvári,
Sikolya Bálint szatmári,
Szentirmai Sándor esztergomi,
Szénási Sándor kassai,
Wlassits Ferenc esztergomi.

II. év.

Burucs László veszprémi,
Csanád Béla kalocsai,
Cserhádi István szatmári,
Csizsarik János miskolci,

Fekete Károly veszprémi,
Gémes Károly kalocsai,
Ipoly Ottó kalocsai,
Kun László hajdúdorogi,
Legeza László hajdúdorogi,
Palatitz Jenő hajdúdorogi,
Patakfalvi Géza rozsnói,
Tircsi István szatmári,
Urbanits Ferenc esztergomi,
Versényi György egri.

I. év.

Déri Béla esztergomi,
Gulovics Gábor miskolci,
Ivancsó Tibor hajdúdorogi,
Mészáros István esztergomi,
Papp Zoltán hajdúdorogi,
Simon József győri.

VÁLTOZÁSOK CIMBEN ÉS MUNKAKÖRBEN

(Jelen kimutatásunkban a Centralista V. évfolyamának 2. számában (1942. június hó) megjelent „A Központi Pappnevelde élő, volt növendékei” című jegyzéket vettük alapul. Most közöljük az azóta történt — részben már leközölt — összes változásokat. Teljességre jelen körülmények között nem törekedhettünk, reméljük a közeljövőben teljes kimutatást adhatunk. Ezúton köszönjük meg az egyházmegyei hatóságoknak, hogy a név- és címjegyzékek kiigazítását áldozatos készséggel vállalták.)

Csanádi egyházmegye:

Havadi Ferenc plébános, Csanádpalota.
Merksz Elemér hitoktató, Szeged.
Pataky Kornél káplán, Szeged-Felsőközpont.
Varga Mihály káplán, Újszeged.

Egri főegyházmegye:

Bordás Alfréd dr., érs. tan., Eger.
Fügedy István plébános, Füzesabony.
Hajós István dr., kis. lelk., Bükkzsérc.
Iványi Sándor hitoktató, tanulm. felügyelő, Nyiregyháza.
Kiss István dr., nemzetgyűlési képv., Eger.
Lázár Pál plébános h., Sarud.

Marnó Gyula c. apát, kanonok, Eger.
Mester István dr., érs. jegyző, Eger.
Mészáros Lajos dr., hitoktató, Miskolc.
Miklós Béla dr., hitoktató, tanulm. felügyelő, Eger.
Scmotzer Pál dr., plébános h. Felsőtárkány.
Száva János dr., érs. irodaigazgató, Eger.
Szentkláray (Schernhardt) Kornél esp. plébános, Keresztespüspöki.
Szikla Sándor plébános, Besenyőtelek.
Szuchy Róbert hitoktató, Sajószentpéter.

Esztergomi főegyházmegye:

Artner Edgár dr., pp. kam., egy. ny. r. t., Bpest., IV., Királyi Pál-u. 8.
Bánk József dr., pp. kam., egy. ny. r. t., Bpest, IX., Üllői-út 21.
Beresztóczy Miklós dr., pp. kam., min. oszt. főnök, Bpest, XIII., Huba-utca 7.
Boér Miklós dr., min. oszt. tanácsos, Bpest, IV., Prohászka O.-u. 7.
Budai János dr., teol. tanár, Esztergom.
Csatlós Ferenc dr., káplán, Szentendre.
Csiszér Ferenc káplán, Balassagyarmat.

Endrefalvy Ottó hitoktató, Bpest, XII.,
Kútvölgyi-út 4.
Erdőssy Béla plébános, Sóshartyán.
Géczy János dr., hittanár, Balassagyarmat.
Gigler Károly ap. prot. kanonok, Esztergom.
Halász György ny. hittanár, Bpest, XI.,
Tengernagy-u. 3.
Hohmann Antal plébános h., Nyergesújfalu.
Hudyma Emil dr., tb. kanonok. ny. tanár, Póstás-szanatórium lelkésze, Bpest.
Ibrányi Ferenc dr., pp. kam., egy. ny. r. tanár, Bpest. II., Zárda-u. 16.
Kaiser Ferenc lelkész, Bpest, Zugliget.
Klima István érd. esp. pléb. Nagycsalomja.
Kostek Jenő hitoktató, Bpest, XIV.,
Nürnberg-u. 32.
Könözszy Lajos dr., min. titkár, Bpest.
Kövér Gábor plébános, Dág.
Luncz György káplán, Esztergom, Szent Anna plébánia.
Merva László dr., hittanár, Bpest, XII.,
Széll Kálmán-tér 12.
Mihályfi Tibor hitoktató, Bpest, XIV.,
Nagy Lajos király-útja 189.
Miklósi László hitoktató, Nagymaros.
Peisz Lajos plébános, Bpest, III.,
Szentendrei-út 57—59.
Pordán László dr., Esztergom, Érseki iroda.
Prochnow Endre hittanár, Bpest. VIII.,
Horánszky-u. 2.
Sebestyén Jenő hittanár, Bpest, II.,
Csalogány-utca 43.
Semptey László dr., könyvtárigazgató, szentszéki bíró, Esztergom.
Sima János dr., teol. tanár, Esztergom.
Szabó Imre dr., pp. kam., tb. kanonok, esp. pléb., Bpest, Mészáros-u. 1.
Szabó József káplán, Bpest, VI.,
Érsek-u. 2.
Szappanos Béla dr., A. C. titkár, Bpest, Ferenciek-tere 7.
Tarnóczy János dr., esp. plébános, Bpest, V., Szent István-tér 14.
Tiefenthaler József dr., ap. prot. kanonok, Esztergom.
Tóth Alajos hittanár, Bpest, IX.,
Vendel-u. 36.
Tomba Nándor káplán, Bpest, III.,
Lajos-u. 168.

Varga József, Bpest, X., Szent László-tér 31.
Waigand József dr., orsz. missziós titkár, Bpest, Gyömrői-út 90.
Zakar András dr., pp. kam., hercegprímási titkár, Esztergom.
Zámolyi László pléb. Békásmegyer.

Győri egyházmegye:

Boros József lelkész, Bönyrétafalap.
Cseh Sándor dr., püspöki titkár, Győr.
Gerendás Lajos dr., káplán, Kóny.
Gyurác Ferenc káplán, Kópháza.
Jankovics József kanonok, admin. Győr-Belváros.
Kovács Erazmus dr., püspöki levéltáros, Győr.
Németh János püspöki tan., plébános, Győr.
Németh József tábori lelkész, Bpest, Tábori Püspökség.
Németh Péter dr., hitoktató, Komárom.
Péntek Kálmán dr., admin., Bő.
Ragats Rezső dr., prel. kanonok, nagyprépost, Győr.
Szelestey Béla dr., plébános, Győr.

Gyulafehérvári egyházmegye:

Ráduly Géza áldozópap, Kolozsvár.

Hajdúdorogi egyházmegye:

Barna Miklós dr., hitoktató, Sárospatak.
Cselényi István dr., püspöki tanácsos, e. m. tanf., Nyiregyháza, Bethlen-u. 48.
Csobay András dr., hitoktató, Debrecen.
Damjanovich Pál áldozópap, tanítóképezdei tanár, Jászberény.
Farkas Gyula hitoktató, Miskolc.
Hudáky Aladár dr., h. lelkész, Nyírbátor.
Korcsinszky György dr., s. lelkész, Nyiregyháza, Józsa András-u. 5.
Kovács Gyula hittanár, Nyiregyháza, Vörösmarty-u. 5.
Molnár Antal s.-lelkész. Nyirvasvári.
Mosolygó Sándor h. lelkész, Aporháza.
Papp György dr., kanonok, vm. tanf., nemz. gy. képviselő, Nyiregyháza, Körte-u. 9.

Papp Gyula (ífi.) h. lelkész, Piricse.
 Rogoz György s.-lelkész, Újfehértó.
 Seszták László lelkész, Nyírpilis.
 Simon György lelkész, Nyírtass.
 Simon Sándor k. lelkész, Nyirábrány.
 Soltész József hitoktató, Tokaj.
 Soltész Mihály lelkész, Szakoly.
 Takács Miklós s.-lelkész, Nagykálló.
 Timkó Imre egyetemi lelkész, Bpest,
 Erkel-u. 8.
 Vajdics János h. lelkész, Mándok.
 Véghseő Miklós s.-lelkész, Hajdúbö-
 szörmény.
 Verdes Miklós s.-lelkész, Sátoralja-
 újhely.

Kalocsai főegyházmege:

Gyetzvai Péter dr., főegyh. tanf., érs.
 titkár, Kalocsa.
 Ijjas József dr., pp. prel., plébános,
 Dúsnok.
 Knapp Iván áldozópap, Bpest.
 Miklós István dr., káplán, Csengőd.
 Mojzes Péter dr., prefektus, Budapest,
 Szent Imre-kollégium.
 Papp Imre dr., hitoktató, káplán,
 Jánoshalma.
 Rózsahegyi György dr., hitoktató,
 káplán, Kelebia.
 Várkonyi Imre dr., hitoktató, káplán,
 Bácsalmás.

Kassai egyházmege:

Bartha Béla plébános, Sárospatak.
 Densz Géza plébános, Vilmány.
 Füg Béla plébános, Abaujker.
 Lackó József káplán, Sárospatak.
 Lasánszky Gyula lelkész, Hernád-
 végce.
 Pálffy István plébános, Vizsnyó.
 Pásztor Károly dr., plébános, Léh.
 Stumpf György szorv. lelkész, Hejce.

Pécsi egyházmege:

Galambos Ferenc dr., káplán, Hosszú-
 hetény.
 Gál József káplán, Szigetvár.
 Gergye Győző dr., káplán, Dunaföld-
 vár—Belváros.
 Hegyi László dr., gimn. hittanár, Szek-
 szárd.
 Hergenröder Miklós káplán, Püspök-
 bogád.
 Nagy Ferenc dr., teol. tanár, Pécs.
 Simon Lajos lelkész, Aranyosgadány.

Székesfehérvári egyházmege:

Asguti (Folláth) Adám dr., esp. pléb.,
 Zsámbék.
 Asguti (Folláth) József hittanár,
 Zsámbék.
 Bélafalvy Imre káplán, Solymár.
 Burján Imre dr., kér. tanf., plébános,
 Velence.
 Füzy Sándor dr., plébános, Göböljárás,
 up. Iváncsa.
 Kálmán János dr., teol. tanár, Székes-
 fehérvár.
 Koblinger János plébános, Fehérvár-
 csurgó.
 Láng József plébános, Sárszentmihály.
 Mezgár Lajos dr., c. prépost plébános,
 Budafok.
 Németh László dr., püspöki titkár,
 Székesfehérvár.
 Potyondy Imre dr., prot. kanonok,
 püspöki helynök, Székesfehérvár.
 Rác Gábor lelkész, Törökbálint,
 MABI-szanatórium.
 Simay Kálmán plébános, Gánt, Fejér
 mege.
 Szabó Pál plébános, Csepel II.
 Szendi József hitoktató, tanulm. fel-
 ügyelő, Székesfehérvár, Tanítók-
 háza.
 Tétény Gyula dr., plébános, Cece.

Szombathelyi egyházmege:

Berneczei-Szokolai Alajos helyi lel-
 kész, Búcsú.
 Galambos Miklós dr., szentszéki bíró,
 plébános, Zalaegerszeg.
 Iszak Károly dr., pléb., Szentléránt.
 Király József káplán, Szepetnek,
 Zala m.
 Kulcsár István dr., hitoktató, Zala-
 egerszeg.
 Léránt István káplán, Jánosháza.
 Littván Sándor dr., plébános, Olaszfa.
 Molnár Vince dr., káplán (belatinci
 plébános), Bánokszentgyörgy.
 Németh Károly káplán, Zalaegerszeg.
 Pungor György plébános, Tornyiszent-
 miklós.
 Vecsey (Lipics) József dr., hitoktató,
 küsszemináriumi pref., Szombathely.
 Werner Alajos dr., zeneakadémiai
 tanár, püspöki tan., Bpest.

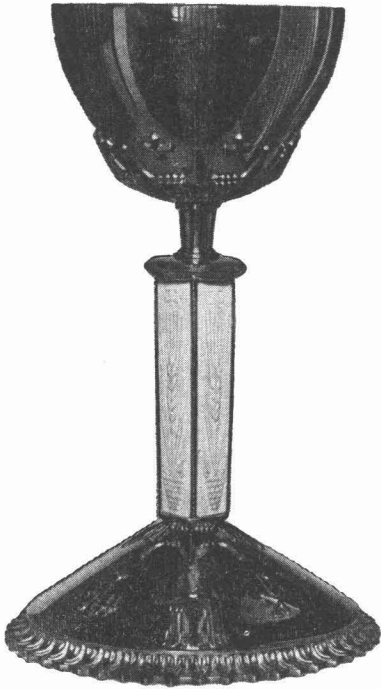
Váci egyházmegye:

Bálint József KALOT titkár, Bpest.
Bea Antal dr., apát-plébános, Újpest.
Czvikovszky János dr., plébános,
Tiszaöldvár.
Dancsák Sándor dr., plébános, Aszód.
Dudás Károly dr., ker. esp. plébános,
Nagykátá.
Kacziba József dr., admin., Cinkota.
Kallós István dr., ker. esp. plébános,
Rád.
Maros János dr., hittanár, pp. tan.,
Cinkota.
Nyitrai Ferenc dr., hittanár, Kíspeszt.
Oetter György dr., kanonok, iroda-
igazgató, Vác.
Percz Antal dr., hitokt. felügy., pléb.,
Nagykőrös.
Petró Sándor hittanár, Cegléd.
Rizmayer Mihály dr., hittanár, Pest-
szenterzsébet.
Rokonai József dr., admin., Pesterzsé-
bet, Jézus Szíve-plébánia.
Somogyi Tibor dr., hittanár, Kiskun-
félegyháza.
Sulyok Béla dr., plébános, Szentés.
Szilléry László hitoktató, prefektus,
Vác.
Turner Ferenc dr., hitokt. felügyelő,
plébános, Monor.
Vaszary Mihály dr., kanonok, int.
igazgató, Vác.
Vári Ferenc pp. tanácsos, plébános,
Kerekegyháza.

Veszprémi egyházmegye:

Albrecht József dr., h. esp. plébános,
Berhida.
Antal Vince lelkész, Kolontár.
Anty Illés dr., h. esp. plébános,
Sümegegsehi.
Benke Lajos dr., plébános, Somló-
vásárhely.

Burkus Pál dr., plébános h., Kiszgörbő.
Czövek Jenő püspöki tan., plébános,
Barcs.
Dörnyei Imre káplán, Bakonyszombat-
hely.
Egerszegi Lajos dr., h. esp., püspöki
tanácsos, plébános, Attala.
Egyed Lajos dr., tb. esperes plébános,
Karád.
Földi Elemér dr., káplán, Csurgó.
Gutheil Jenő dr., c. prépost kanonok.
főtanf., Veszprém.
Hoss József dr., provikarius, nagy-
prépost, Veszprém.
Huchthausen Lajos esp. pléb., Balaton-
kiliti.
Illés Pál plébános h., püspöki tan.,
Köveskál.
Kubinyi György dr., hittanár, Sümeg.
Lukács István dr., plébános h., Gic.
Major Kálmán káplán, hitokt., Nagy-
kanizsa.
Muzsly László hitoktató, Zalaszent-
grót.
Nagy József plébános, Mosdós.
Neumayer Károly teol. tanár, Vesz-
prém.
Németh Antal dr., teol. tanár, Vesz-
prém.
Novák Béla esp. plébános, Monostor-
apáti.
Peidl Béla dr., h. esperes plébános,
Zalaszentlászló.
Petrák Mihály dr., káplán, Pápa.
Sarlós György dr., káplán, Buzsák.
Szalay Miklós dr., hittanár, Csurgó.
Szemes József dr., pp. t. káplán, pléb.,
Veszprém.
Talabér (Teller) Frigyes dr., püspöki
tan., egyházzenei igazgató, Bpest.
Unger Béla káplán, Kiszgöbő.
Varga Péter Pál teol. tanár, szemin.
gondnok, Veszprém.
Vizsy Pál lelkész, Karmacs.

**Miseruhák, kelyhek,
szobrok, zászlók,
cingulusok stb.**

legelőnyösebb beszer-
zési forrása

**OBERBAUER A.
UTÓDA**

Magyarország legrégebb
templomberendező és
zászlókészítő vállalata

Budapest, IV., Váci-u. 15.
Alapítva: 1863. Telefon: 381-535.

REVERENDÁT, CIMÁDÁT KÉSZÍT

NÁDOR JÓZSEF

PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ

Arany- és ezüstéremmel kitüntetve

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 13., I. 16. (Keleti-pályaudvarhoz közel)
Központi Papnevelő Intézet szállítója. Vidékre is szállít.

FARKAS PAPIR-
ÜZLET

*Levélpapír,
füzetek,
töltőtollak.*

BUDAPEST
IV., KECSKEMÉTI-UTCA 8. SZ.

Veszely R. T.

◆
KLISÉ-
műintézete

◆
Budapest,
V., Dorottya-utca 11.

